

Téereb Yoel ak Kërgug Ñaareelu Bésub Noflaay bu Laodise — Lim Wu Fukk ak Ñett

Jeff Pippenger

2026-01-16

Limu Ñett-lu-fukk | }

Matiye téere bi nekk na ay matalinu Mesiya yi yu ëmb lëndëm yu taxaw ci jamonoy mujj gi, lëndëmu wax ji di tabaxoo ci yoon wu sedd, ak ñaari seede yu lëndëmu 9/11, kenn ci ñoom di seede wax ju biir bu jëm ci Laodise, te ki ci des di wax ju bitiwu terorismu Islaam. Yóomb na ba ànd ak yoon ne, lëndëmu 9/11 dafa feesaloo ci ñaari ci fukk ak ñaar yi ci matalinu Mesiya yi nekk ci Matiye, ndaxte 9/11 dafay ëmb ndigalu malaaka ñaareel bi, fa ñaareel gi sax di am. Deege bi amoon 18 Sulet 2020 mooyoon juróomeelu lëndëm bi nu xooloon, te ba noppi baat bi ci mândiŋ ma ci Sulet 2023 mooyoon juróomeelu ak benneel bi, te ndekkiteem 2024 mooy juróom ñaareel bi. Juróom ñetteelu matalinu Mesiya bi mooy Yuuxu Diggante Guddi.

Tàkk yi juróom-ñetteel bu Mesiya bi mooy Xaacu Guddi gi

Lépp li amoon na ngir amoon a matal li yonent bi waxoon ne: “Waxleen doom ju jigéen ju Siyon: xoolal, sa Buur ngi ñëw ci yaw, woyof te toog ci kaw mbaam, ci kaw ndawam, doom ju góor ju mbaam.” Macë 21:4, 5.

Waxu ci ëllëg

Bégal bu ba réy, yaw Siyon doom ju jigéen; xaacu, yaw Yerusalem doom ju jigéen: xoolal, sa Buur ngi ñëw ci yaw; moom ku jub la, te mu yor musal; suufel na boppam, te mu war ab mbaam, di war nag ndawam, doomub mbaam. Sakariya 9:9.

“Juróom téeméeri at miin, Boroom bi waxoon jaarale ko ci yonent Sakariya ne: ‘Bëgg na nga bannex lool, yaa doom Siyon; xaacu, yaa doom Yerusalem. Xoolal, sa Buur di ñëw ci yaw. Moom ku jub la, te am ndamlu; suufel na boppam, di war ab mbaam, ak xaleem, mbaam mu góorul bi sumb.’ [Sakariya 9:9.] Su fekkee ne taalibe yi xamoon nañu ne Almasi bi dafa dem cig àtte ak dee, duñu manoon a matal wax kàddu gu yàlla woon gi.”

“Ni noonu boobu, Miller ak ay boka nañoom itam matale nañu waxu yonent yi, te yégle nañu benn ndawtal gu xel mu Sell mi waxoon ne dees na ko jox addina si, waaye mënuñu woon koo jox su fekkee ne degg nañu ba baax waxu yonent yi di tegtal seen naqar ak di wone beneen ndawtal gu war a ñiir ci xeet yépp bala Boroom bi dikk. Ndawtal malaaka bu jëkk bi ak bu ñaareel bi, joxeef na leen ci waxtu wu jaar, te matale nañu liggéey bi Yàlla nammoon a matale jaarale ko ci ñoom.” The Great Controversy, 405.

Njubte bu baaxul bu nit ñi amoon ci Kàddu Yàlla gu yonent, bokkoon na ci jaar-jaaru duggug Kirist ci ndam, te itam ci jaar-jaaru wu dëppooki ak moom, di yégle xibaaru Yuuxu Guddi gi ci atum 1844. Ñetti fukk ak ñeent ñaari junni ñi, war nañu xam “yonent yi tegtal seen niru yàqubte.” Yowaana ci Peeñu ma fukk, waxees na ko lu jiitu ne, xibaaru téere bu ndaw bi miy neex ci

gémminām, dina wex ba metti.

«Amunu dara lu jëm ci ëllëg, xanaa nu fàtte yoon wi Boroom bi jiiteewoon nu, ak njàngaleem ci sunu jaar-jaaru mbind mu weesu.» *Life Sketches*, 196.

“Njèwri Yàlla bi” ca jamono yu weesu yi, feeñ na ci biir yeneen jëf yu Yàlla di yore ak i pexeem, ni loxoom mi muuru ab njuumte ci lim yi; ndaxte nekkul woon lu gën a baax ñeel waa Miller ñu xam seen naqaru yëngu yàggul lu jiitu, ni it nekkul woon lu gën a baax ñeel taalibe yi ñu xam bépp mbir mu mat seen naqar ca bant ba. Waaye taariixu yégle “Yuuxu Diggante Guddi” gi, déggal nañu ko ni leer gu sax di gindee asamaan, te loolu mooy liñu bind ci njël gu njëkk gu Ellen White. Ñetti fukki junni ak ñent fukki ñeent war nañu xam naqar yi taalibe yi ak waa Miller dajale. Bàyyi leer googu mooy daanu dëkku yoon wi.

“Ñu nekkoon ak leer gu xonq gu ñu taxawale woon ca ginnaawam, ci njàlbéenu yoon wi, te malaaka mi waxoon na ma ne mooy «yuuxu guddi ga digg». Leer googu dafa leer ci yoon wi bépp, te di leen may leer ngir seen tãnk, ba ñu bañ a tàccu.

“Su ñu saxee seeni bët ci Yeesu, mi nekkoon ci seen kanam, di leen jiite jëm ca dëkk ba, ñu dafa wóor. Waaye gannaaw loolu, yenn ci ñoom sonn nañu, ne dëkk ba sore na lool, te yaakaaroon nañu ne dañu ko wara dugge woon ba noppi. Noonu Yeesu daan leen dëgërël ci yékkati ay ndijooram gu tedd giy leer, te ca ndijooram ga la leer gu nekk di jolli ci kaw mbooloom advent ba, te ñu yuuxu naan: “Alleluia!” Ñeneen it, ci ñaawte, weddi nañu leer ga nekkoon ca gannaaw, ne du Yàlla moo leen génne ba tollu fii. Leer ga nekkoon ca gannaaw dem na, ba bàyyi seen tãnk ci lëndëm gu mat sëkk, te ñu daanu, réer mandarga ga ak Yeesu, te rot ca yoon wa ba tàbbi ci suuf, ca àddina gu lëndëm ak gu bon ga.” *Christian Experience and Teachings of Ellen G. White*, 57.

Juróome juróom-ñetteel ba mooy Midnight Cry bi, ni ko denc ci dugub Kirist ci Yerusaleem ak ndam.

“Xaacu guddi gi dafa yóbbu woonul lool ci waxtaani lay, doonte sax firnde yi Jóge ci Mbind mi leer na te mat na. Am na woon benn doole buy jéggi te dal ci moom, di yëngu xol. Amoonul benn sikki-sàkka, amoonul benn laaj. Bi Kirist duggee ak ndam ci Yerusaleem, nit ñi dajale woon nañu jóge ci bépp xàjju réew mi ngir sàmm màggal gi; ñu daw jëm ca Tundu Oliw yi, te bi ñuy bokk ak mbooloo ma doon ànd ak Yeesu, ñu jàpp woon xel mu sell mi muccoon ci waxtu woowa, te ñu yokk xaacu bi ne: ‘Yaw miy ñëw ci turu Boroom bi, barkeel nga!’ [Matthew 21:9.] Noonu itam, ñi gëmul ñi daan dawsu ca ndaje yi Adventist—ñenn ci bannex rekk, ñenn it ngir ree te ñaawal—dafa dal ci ñoom doole ju wóoruy xel, ji ànd ak yégle bi ne: ‘Xool-leen, Boroom céet bi ngi ñëw!’” *Spirit of Prophecy*, volume 4, 250, 251.

Ngir doon janq ci fan yu mujj yi, ci soxlay gu yonent bi di laaj, dafay waral ne janq yooyu dañu di xamee benn naqar; te loolu mooy indi it waxtu yiir wi ci léebu bi. Su fekke amoo xew-xewu waxtu yiir woowu, doo nekk janq ju xam-xam mbaa janq ju ñàkk xam-xam.

« Léebu fukki janq yi nekk ci Macë 25 itam day won xam-xamu askanu Awanis yi. » *The Great Controversy*, 393.

Ci lu jublu yépp, fekk xale yu ñaawul yi ci mujjug jamono bi war nañu dund benn naqar gu mengook 19 Awril 1844, ndaxte xew-xewu léebu bi mooy xew-xewu ñaar fukk ak ñeent junni, ñi Yowaana sant ci Peeñ mi ne ay janq.

Ñooñu mooy ñi gaccul ak jigéen; ndaxte seeni njaboot lañu. Ñooñu mooy ñi topp Mbiir mi fu mu dem fépp. Ñooñu lañu jotalee ci biir nit ñi, ngir nekk ñoom ay manggal yu jëkk ngir Yàlla ak ngir Mbiir mi. Peeñu 14:4

Ñaata léebu Kirist yi lañu wax bu leer te bu jëm ci benn yoon ne, dañu koy matal ci yeneen baat yi ak ci yeneen araf yi “ba ci benn araf”? Bépp léebu dina am matalugam “ba ci benn araf,” waaye léebu fukki janq yi, moom, dañu koy feesal bu leer ne matna ci jamono jëkk ak ne dina mat ci jamono ñëw “ba ci benn araf.” Dañu ko méngale ak ñetteelu malaaka mi, mi war a nekk dëgg gu nekk ci kanam nit ñi dale ci 1844 ba keraam bi Mikael di taxaw, te waxtu nattu nit ñi tëj.

«Saa yu bare ci lépp ci léeb bu fukk janq yi, juróom ñu am xel te juróom ñu ñàkk xel. Léeb boobu amoon na te dina matale ba ci araf wu nekk, ndaxte am na jëfandikoo gu gaaw ci jamono jii, te, ni yégleb malaaka bu ñetteel bi, mat na te dina wéy di dëgg-gu-jamono ba kera mujjug jamono.» Review and Herald, 19 Ut 1890.

Ba àgg ba jamono jeexee, léebu fukki janq yi mooy dëgggu jamonoy tey, te yuuxu guddi digg bi dina mataat ci mbind mu nekk.

«Am na àdduna bu nekk ci bon, ci naxteef ak réere, ci saxaaru dee ba ci boppam,—nelaw, nelaw. Kan ñoo ngi dëgër xol di metti ngir yeeleen? Ban baat moo leen man a jot? Sama xel yóbbu na ma ca ëllëg, ba ker gi dinañu joxe mandarga gi. “Xool-leen, Boroom sëy bi ngi ñëw; génnleen, ndajeekoom.” Waaye am na ñenn ñi delaye woon ngir am diwlin wi ñuy feyaatal seen lamp yi, te bu weesoo ba, dinañu gis ne jikko ji, ji diwlin ji di firi, du lu ñu man a joxante.» Review and Herald, February 11, 1896.

Yuuxu Guddi gi mooy tektalu yoon bi ci bët-set bi ci doxalin ñetti téeméer ak ñeenti fukk ak ñeent junni. Tektal woowu and na ak fitna bi tambali ci kaw ñi sell yi lu jiitu yoonu Dibээр. Fitna boobu bokk na ci biti, te bokk it ci biir; te fitna bu biir boobu ëmb na ñaari misaal yu wuute. Benn ci misaal yooyu mooy Yudaa, beneen bi mooy Sañedreen.

Màndarga Yonent bu Juróom-ñaari ci Yooni Mesiya bi mooy Wooral gi ngir 30 xaali xalis.

Noonu la amoon la wax jëkk ci yonent bi Yereimi, ba naan: «Ñu jël ñetti-fukki xalis yu xalis, njëg la ko teg woon ki ñu njëgaale, moom mi askanu Israayil njëgaale woon; te ñu jox ko ngir toolu noppkat bi, ni Boroom bi digle ma ko.» Matye 27:9, 10.

Yëglelu

Ma ne leen: Bu ngeen ko jàppee ni lu baax la, joxleen ma sama pey; waaye bu ko dul noonu, bàyyileen ko. Noonu ñu weesu sama pey, te mu tollu ci fanweer yu xalis. Te Aji Sax ji ne ma: Sànnil ko ci ndabkat bi; ndax mooy pey bu magg bi ñu ma nattalee. Kon ma jël fanweer yu xalis yi, sànni leen ci ndabkat bi ci kër Aji Sax ji. Sakaraya 11:12, 13.

Worug Yudaa mooy misaalu worug saraxalekat yu dëggul yi, ndaxte lim bi 30 dafa misaal atum saraxalekat yi. Saraxalekat yi, ñoom itam Lewi lañu, Ndaw liitu Kóllère gi mooy leen sellal ni wurus ak xaaalis. Ñetti-fukkiy xonq xaaalisu Yudaa mooy misaalu setalug saraxalekat yu falso yi ci yoonu Dibeer bi; doonte Yudaa dee na tuuti lu jiitu bant ba, waaye benn bés la woon. Yudaa du misaalu Sanedreen bi; mooy misaalu kenn ku ñu yaakaar ne boka na ci taalibey Kirist.

Ndekkitub Kirist, yaa nekkoon taalibeb ngir ngóbbin gu Yeesu. Ngóbbin gi ci ay sóobam soppiwul turam ba muy Yeesu Kirist, ndaxte Kirist mooy—Ki ñu ngóbb. Kon turam soppi na, ndaxte booba dafa wara dëggal kóllère gi ak ñu bare ci benn ayu-bés, te kenn ci màndarga yi gën a mag ci diggante kóllère mooy tur wu ñu soppi. Yeesu dañoo ko ngóbb ak doole ci ay sóobam. Neek taalibeb Kirist, mooy ne yaa nekkoon taalibeb ay sóobam. Ci ay sóobam lañu ko ngóbb ak doole. Wax ji Piyeer wax ci Macë 16:18, xam nañu ko ci àddina teolojig Kiristaan yi ni “Nangu gu Kiristaan.” Moo boka ci yeneen mbir yu mag yi teologian yi ak xëtu xam-xam yi di waxtaane. Lu ëpp, waxtaanu teologian yi ak xëtu xam-xam yi di wone lu amul solo, walla xéy lu ndaw a solo; waaye li ci des mooy ne, Kiristaanite xam na ne bi ñu ngóbb Yeesu, booba la nekk Masiya bi.

Mu ne leen: Waaye yéen, ku ngeen wax ne man maa di kan? Noonu Simón Piyeer tontu ne ko: Yaw yaa di Almasi bi, Doomu Yàlla ju Dund ji. Matye 16:15, 16.

Tur wu njëkk mooy woon njàngat boobu sax, ndaxte Simon Barjona tekki na “ki dégg ndëgëm pitax bi,” te loolu mooy ndëgëmu sóobam ci ndox mi. Sóobam ci ndox mi méngoo na ak 9/11, te Yuda mooy firndeel ñi waxoon benn waxtu ne dañu xam li 9/11 di wax, waaye dañuy réer ci yoon wi. Yuda du firndeelu Sanedreen bi, ndaxte ñoom dañuy teewal mbooloom Laodise buy màndargaal kerk gu juróom-ñaareelu fan yi Adventiste. Yuda joxe na seede ci Sanedreen bi, waaye firndeelu bàkkaar Sanedreen bi wuute na ak bàkkaar Yuda. Bàkkaar Sanedreen bi feeñ na ci gént gi di topp.

“Damaa dajale yi ma, te nu tambali sunu tukki. Ci yoon wi nu amee ñaari ndaje ci Orange, te nu gis ay firnde ne mbooloom gëm gi jariño na ci te ñu dëgërloo ko. Nun itam, Xelum Boroom bi yeesal na nu. Gudd googu ma gén ci gént ne maa ngi ci Battle Creek, di xool ci weñu ndëjukaay bi ci bunt bi, te gis ma ay nit yu doon ñëw kër ga, ñaar-ñaar. Seen kanam dafa metti, te da ñoo dogu. Xamoon naa leen bu baax, ba tax ma walbatiku ngir ubbi bunt-u sala ba ngir teg leen dalal, waaye ma xalaat ne dinaa xoolaat. Noonu mbir mi soppeeku. Léegi mbooloo ma mel ni doxalin buy Katolig. Kenn yoroon bant, keneen yoroon garab gu woyof. Bi ñuy jegesi, ka yoroon garab ga def ab daara wër kër ga, ne lu ñetti yoon: ‘Kër gii terees na ko. Alal ji war nañu koo nangu. Wax nañu lu juuyoo sunu santaane bu sell bi.’ Ragal jàpp ma, ma daw jaar ci biir kër ga, gén ci bunt bu bëj-gànnar, te fekkee maa ngi ci biir mbooloo, am na ci ñoom ñenn ñu ma xam, waaye meewuma wax kenn benn baat ngir ragal ñu wor ma. Di naa wut bérab bu weesu, fu ma mana jooyee te ñaan, te bañ a daje ak bët yu bëgg xam lépp, di seetaan fu ma walbatikoo. Ma di faral di wax: ‘Sama bëgg-bëgg mooy xam lii rekk! Bu ñu ma waxoon li ma wax walla li ma def!’”

«Damaa na lool te ñaan bu baax ba ma doon gis sunu alal di ñu nangu. Maa ngi jéem a jàng ci xool yu ma wër yërëm walla cofeel ci sama mbir, te ma seetaan kanam yu bare, ña ma foogoon ne dañuy wax ak man te di ma diimël su fekkee ne ragaluñu ne ñeneen yi seet leen. Benn yoon laa jéem na a récc ci biir mbooloo ma, waaye bi ma gisee ne ñu ngi ma xool, ma nëbb sama

yéene. Daldi tàmbali a jooy ak kàddu gu kawé, naan: “Bu ñu ma waxkoon rekk li ma def walla li ma wax!” Sama jëkkër, mi doon nelaw ci lal bu nekk ci benn néeg ak man, dégg naa ma di jooy ak kàddu gu kawé te mu yeew ma. Sama bantal dafa tooy ak rangoo yu jooy, te nak tiis bu metti daloon na sama xel.» Testimonies, volume 1, 577, 578.

Jëfandikook njariñ bi ne yonnent yi di wax gën ci fan yu mujj yi gën a bare fan yi ñu dundoon, loolu dafa yékkati ab laaj bu tar lool ci njiiti mbooloom Église Adventiste du Septième Jour. Soeur White “dajale” ay “mbindam” te tàmbalee dellu jëm Battle Creek. Battle Creek mooyoon ba noppi xolub liggéey bi, ni Tacoma Park di ko tey, walla Yerusaleem ca fan yi Kirist nekke. Moo dajale ay mbindam ngir tukki bi, gannaaw bi mu wonee ñaxtu bu mu doon am ci ay mbindam. Wér-gu-yaramu géntam mi aju ci ay mbindam. Ñaxtu bi amoon na ca dëkkub Wright.

“Bi nu nekkoon Wright, yeboon naa sama mbind mi ngir lim wu 11 ci biroo publikasyon bi, te dama doon gëna wér lu matale nekk saa yu nekk bu ma génnee ndaje mi, di bind ay mbir ngir lim wu 12. Sama doole yi, ci yaram ak ci xel itam, dañu leen sonal lool ba metti bi may liggéeyal mbooloom gëmkaat yi ci Wright. Dama doon feel ne war naa noppalu, waaye mënuloon gis benn fànn wu ma man a am ndimbalu. Dama doon wax ak nit ñi ay yoon yu bari ci ayi fan yu nekk, te di bind ay xët yu bari yu seede yu jëm ci nit ku nekk. Diisug bakkan yi dafa nekkon ci sama kaw, te trách yu mag yi ma doon yëgge ba tax ma mënuloon am ludul ay waxtu yu néew ngir nelaw bu guddi gu nekk.”

“Bi loolu di am ci sama liggéey gu ci wax ak bind, jot naa ay bataaxal yu jóge Battle Creek yu am doxalin gu doyadi. Ba ma leen jàng, xam naa nak tiis bu mëna waxu ci sama xol, ba mu tollu ci metitug xel, te loolu mel ni dafa bëgg a dëj samay doole yu dund ngir ab diir bu gàtt. Ñetti guddi, bëgg-bëgg, nelawuma dara walla lu néew. Samay xalaat yépp dafa jaxasoo te jàq. Denc naa samay naqar ni ma ko manee ci sama jëkkër ak njaboot gi am yërmande gi nu nekkoon ak ñoom. Kenn xamuloon sama coono walla yëf bu metti bi nekk ci sama xel, ba ma boolee ak njaboot gi ci jaamu Yàlla bu suba ak bu ngon, di wut a teg sama yëf ci Kaw Ku Yëkkati Yëf yi. Waaye samay ñaan jóge woon ci xol bu metit daldi ko wringé, te samay ñaan dañoo daggante te seen yoon wérul ndax naqar gu maneesul a téey. Deret dafa daan daw jëm ci sama bopp, lu bare yoon tax ma di wër, ba lu ci des ma daan bëgga daanu. Deret dafa daan génn ci sama bëñ saa yu bari, rawatina gannaaw bu ma defe woon jéego ngir bind. Mànn naa woon a bàyyi bind bi, waaye manuma woon a yiwi sama bopp ci yëfug tiit ak yëfug war wi nekk ci man, ndaxte xamoon naa ne am naa ay seede ngir ñeneen ñi te manuma leen a joxe.”

“Ma jootaat beneen bataaxal, di xamal ma ne dañoo gise woon ne gën nañu yàggal génne No. 11 ba kera may bind li ñu ma won ci lu jëm ci Health Institute, ndaxte ñi yoroon liggéey boobu dañoo nekkoon ci ñàkk gu réy gu means te soxla woon nañu lool sama seede ngir jëfandikoo ndikëlam ngir yëngu mbokk yi. Noonu ma bind ab cér ci li ñu ma won woon ci lu jëm ci Institute bi, waaye manoonuma génne mbir mi bépp ndax tawat deret ci bopp bi. Su ma xalaatoon ne No. 12 dina yàgg lool ci ñëw, duma woon ci benn anam yónnee cér boobu ci mbir mi nekk ci No. 11. Dama daan foog ne gannaaw noppalu ay fan, dinaa manaat tàmbali sama bind. Waaye ci sama naqari bu réy, gis naa ne tolluwaayu sama bopp def na ne manuma bind. Xel ma bind seede yi, muy yu ñépp walla yu nit ku nekk, bàyyikoo nañu ko, te dama nekkoon ci metit gu sax ndax manuma leen bind.”

«Ci kanam la, ñu dogaloon ne dinañu dellusi Battle Creek te des fa ba yoon yi nekk ci xalis bu toy te yàqu; te ma matale fa No. 12. Sama jëkkër dafa bëggoon lool gis ay bokkam ci Battle Creek, wax ak ñoom, te bég ak ñoom ci liggéey bi Yàlla doon defal moom. Dama dajale sama mbind yi, te nu tàmbalee sunu tukki. ...» Testimonies, volume 1, 576, 577.

Ci jamono yu mujjooy, njiitu mbooloom kërcegu Fanweer-gi Ñeenti, miiruwoon ni Battle Creek ak ñi mu “xamoon bu baax,” soppeek nañu ba nekk doxalin Katolig. Njiitu mbooloom kërcegu Fanweer-gi Ñeenti soppeek nañu ba nekk doxalin Katolig. Ci gént bi dañuy ñëw “ñaari-ñaari,” kenn ak bët-u nattukaay, keneen ak bàkkar. Dañu wër kër ga ak ab daara, te yéglee ñetti yoon ne: “Kër gii terees na ko. War nañu jël alalam. Wax nañu lu juuyoo sunu santaane sell bi.” Lan mooy “alal” yi nekk ci “kër” gi, yi njiit yu Katolig yu Battle Creek “jële”? Ban “santaane sell” bu kërcegu Katolig lañu “waxoon lu juuyoo ci?”

Ci lu gën a leer ni laaj bi mooy: “ban ndigalug Katolig moo jiitu woon ci Inkizisiyoŋ bi?” Inkizisiyoŋ bi tambalee na ak ndigalug Dominikeŋ yi, bala Yezwit yi feeñ ci jaar-jaaru bindu; waaye bi ñu ca bokkee, ñoom lañu doon ndigal li gën a taxaw ci yërmëndeyadi, mbugal ak tuur deret.

“Ci biir Kiriisentaŋ gi yépp, Protestantism dafa nekkoon ci loru ay noon yu réy te am doole. Bi ndam yu njëkk yi Réforme ba noppee, Room woote na ay doole yu bees, di yaakaar ne dina àgg ci yokk seen alag. Ci jamono jooju lañu sos ordu Jézuit yi, ñoom ñoo gën a metti, gën a amul xel mu jub, te gën a am doole ci bépp aji taxawal poperi. Goor-giñu leen ci mbooleem lëkkaloo ak àddina ak yiw nit, dee ci laaj yi mbëggeelug natureel di sàkku, te xel ak xel mu set deñoo noppi bu baax, xamuñu woon benn yoon, benn lëkkaloo, lu dul yoonu seen ordu, te xamuñu woon benn warugar lu dul yaatal dooleem. Xibaar bu baax bu Kirist dafa mayoon ñi ko topp mën a daje ak fitna te muñ coono, te bañ a tiit ndax sedd, xiif, liggéey bu metti, ak ñàkk, ngir taxawal ràppug dëgg gi ci kanamu torture, kaso, ak ñaawteefu lakka. Ngir xeex ak doole yooyu, Jézuitism dafa dugal ci ay toppkatam ab saafara gu réy gu leen may ñu muñ ay lor yu mel ni yooyu, te jëfandikoo ci dooley dëgg gi bépp jumtukaay bu naxe. Amul woon tooñ bu leen gën a réy ba ñu bañ koo def, amul naxe bu leen gën a torox ba ñu bañ koo jëfandikoo, amul wonébopp bu leen gën a jafe ba ñu bañ koo sol. Naka ñu fas yéene ci ñàkk alal ak toroxlu gu dul jeex, waaye seen pexe mu xam-xamoon mooy am alal ak doole, di jébbalu ci daanel Protestantism, ak sampaatu biñaat ci kaw nguurug paap bi.”

«Bi ñuy feeñ ni ay nit ñu boka ci seen kurél, ñuy sol yére yu sell, di seeti kaso yi ak hospitaal yi, di topptoo ñi feebar ak ñi néew doole, di wax ne dañoo bañ àddina, te di yóbbu turu Yesu bu sell, moom mi doon wër di def lu baax. Waaye ci suufu melokaan wu mel ni amul njubadi, lu ëpp ci bàkkaar te gàttal boppaloon ngir rey, ñoo fa doon nëbbiku. Benn pacc bu am solo ci seen kurél mooy ne mujj gi moo taxawal pexe yi. Ci sàrt boobu, fen, sàcc, seede ju dul dëgg, ak rey nit, duñu leen wax rekk ne ñu ñaakkul baal, waaye sax dañoo yékkati leen, bu fekke ne ñoo di toppatoo njariñu kerk bi. Ci ay nattuwaay yu wuute, Jesuit yi duggoon ci kër yi nguuru, yéeg ba nekk ndaw ñu diggante ak buur yi, te di defar pëlisey réew yi. Ñu doon jaam yu ngir doon yëgkat ci seen sang yi. Ñu sos kolees yi ngir doomi buur ak boroom ngërëm yi, ak ekool yi ngir nit ñi ci askan wi; te doomi way-jur yu Protestan ñi, dañoo leen gàdd ci topp ay cérémóoni yu pap yi. Lépp lu mel ni teddunga ak wonébopp gu biti ci jamono jaamu Room,

daño ko jëfandikoo ngir jaxase xel mi, ak ngir yëngal te jàpp xalaat, ba taxe gore gu baay yi liggéeyoon ba sonn, tuuru deret, ngir jot ci moom, doom yi wor ko. Jesuit yi law a law tasaaroo ci bépp Europa, te fu ñu dem, fa la dekki gu bees gu popis ga topp.»

“Ngir leen jox doole gu gën a réy, ñu génne benn buleet ngir delloo inkiisison bi. Doonte seenub ñaawtéef, ba ci réew yu Katolik yi sax, mbooloo mi yépp dafa ko bañoon lool, waaye at-kàttan bu tiit lii ñu sampaataat ko ak boroom nguur yu pap yi, te ñaawtéef yu tiis ba duñu man a muñ leeru bés, ñu delloo ko ci ay kaso yu suturaam. Ci bari réew, junni junni nit ci ñi gën a rafet ci xeetu réew mi, ñi gën a set te gën a tedd, ñi gën a am xel ak njàng mu kawé, sàmmkat yu ragal Yàlla te jébbalu, waa réew yu liggéeykat te bëgg réewam, xam-xamkat yu leer, artistes yu am kàttan, ay njiit yu am xel ci seen liggéey, ñu rey leen walla ñu gaaw a daw jëm ci yeneen réew.”

“Loolu la woon ay yoonu yi Rooma woo woon ngir fey leeru Réformaasion bi, te dindi Biibël bi ci nit ñi, ba delloo xamul ak gëm-gëm yu réer yu Jamono yu Lëndëm yi. Waaye ci barkeb Yàlla ak ci liggéeyu góor ñoonu yu tedd yi mu taxawaloon ngir ñu wuutu Luther, Prostantanjis duñu ko daan. Doonul ci yiw walla ci mbëru buur yi la war a jële dooleem. Réew yi gën a tuuti, xeeti réew yi gën a suufe te gën a néew kàttan, ñoom la nekk ay tataam. Mu doon Genev bu tuuti bi nekk ci diggante noon yu am doole yuy fexe bañ a rey; mu doon Oland ci tefesam yu suufe ca géedu bëj-gànnar ga, di xare ak nootug Espaañ, mi nekkoon booba bi ci gën a màgg te gën a bare alal ci nguur yi; mu doon Sëwed gu tangoor, gu ñàkk meñneef, gi jël ndam ngir Réformaasion bi.” The Great Controversy, 234, 235.

Kàttolik yi def nañu lépp lu ñu man ngir nëbb Biibël ci nit ñi, te ñuy wax ne seen cosaan yu pagan ak seen aaday a gën Kàddu Yàlla. Njiiti Adventism bu Laodicea duñu yóbbu ñi di weddi ci àttekat ngir mbind yi Ellen White, waaye Kàttolik yi di wax ne ñoom ñoo di njiiti Battle Creek dinañu ko def. Mbindeefug dëgg-dëgg gu mala bu Kàttolisim mooy jëfandikoo kàttanug àddina ngir matal njariñ yu diine. Bi Adventism seetee kàttanug yoon gu àddina ngir saytu ay kurumam, meññent yi seen “tegu yoon bu sell” feeñ nañu.

Ci biir xew-xewu auto-da-fé (“jëfub ngëm”) yi ci Inquisition espagnol bi, garab gu sew gi ak bant bi feeñ nañu ne ay màndarga yu ñu lëkkal ci daajale Krist. Garab gu sew gi dafay tektal ngàngalem bu ñu tegon ci loxob Yeesu bi ñuy kaal ko ak degg yu xob, te xarekat Rom yi doon ko jëfandikoo ngir dóor ko, di màndargaal ñaawal, sonal ak toroxte.

Bant bu xàcc bi feeñ bu leer ci yooni auto-da-fé. Benn xàcc bu wert (yu bari ñu daan ko muur ak ñuul crepe) moo doon màndarga Inkiisison bi; ñu daan ko yóbbu ci benn yoonu waajal bu beru te wuutu, bés bi jiitu, te ñu wone ko itam diirub xew-xew bi. Moo doon nataalu sañ-sañu kuréelu àtte ba.

Mbilim alalu yi ci alal mooy jàppaleeku ci nangu alalu nit kuññaleku bañ a topp dëgg, walla tere ko (sequestration or proscription), te loolu nekkoon mbugal bu siiw ci Inquisition ngir dundal tribunal bi te mbugal heresy. Lii dafa ñu koy yégle woon ci kanam ñépp ci ay àtte auto-da-fé, ngir fésal toroxal bu askan wi di gis ak ngir tere ñeneen.

Mbind mi Ellen G. White dañu xamle bu leer te mat ne njiit yi dinañu tere bindam ngir jéema noppi woyug tool ba ñuy woy, waaye loolu mooy jëf ju mujj ju njëkkul ci yoonu sell, tuuti laata ñuy feeñal seen jikko yu ubbeek ci yoonu dibeer bi. Ab “toppandoo Katolik,” dafa méngook ñaar-fukk ak juróom ñaari mag yu jëfandikoo jëmbët ngir sujjóot jant bi. Ci ñeenti xët yu topp ci suuf, xët bu njëkk bi day wax ci “nit ñi di naan ne ñooy ñoñu Yàlla,” ci “bés yu mujj yi.” Wax jii day jàngale bu leer ne ci bés yu mujj yi, saraxalekat yu Seventh-day Adventist dinañu, ci “jàng yi ak ci mbooloo yu mag yi ci bėti suuf,” “ñaan nit ñi ne war nañu sàmm bés bu njëkk bu ayubés bi.”

“Boroom bi am xuloo ak ñi wax ne ay nitam lañu ci bés yu mujj yii. Ci xuloo bii, góor ñi nekk ci yoon yu am kargo dinañu jël taxawaay bu jublu ci lu Neemiya defe woon. Duñu yem ci bañ mbaa xeeb Noflaay bi rekk ci seen bopp, waaye it dinañu jéem a tere ñeneen ñi ci, di ko suul ci suufas aaday ak cosaan. Ci kèrgëm yi ak ci mbooloo yu mag yi ci bitti, ay jàngalekat dinañu di ñaax askan wi ne war nañu sàmm bés bu njëkk bu ayu-bés bi. Am na ay musiba ci géej ak ci suuf; te musiba yooyu dinañu yokku, benn njàmbaar di topp benn ci lu gaaw; te kurél gu ndaw giy sàmm Noflaay bi ak xel mu sell dinañu leen teeral ne ñoom lañuy indi merum Yàlla ci àddina, ndax seen bañ a jëfe bésu Dibéer.”

Lii mooy jox xamle bu leer ne Way-Adventis yu bés sub juróom-ñaareel yi lañuy “nit ñi di wax ne ñooy askanu Yàlla,” ñiy yëngu ngir jëfandikoo dibeer, te itam ñooy tegtal “gannaaw” “tuuti mbootaayu ñi di sàmm Càbbar ak xel mu sell.” Ci xët wi ci topp, mu fésal ne bu baax ne fitna yi jamono yu weesu yi dinañu dellusi. Xët wi jiitu jeexoon na ci moom di raññee nit ñi di wax ne ñooy askanu Yàlla, juuy làqu ak ñi mu wax ne ñooy ñi di sàmm Càbbar ak xel mu sell. Gannaaw loolu mu tàmbalee wax ci jaar-jaari màndarga yu weesu yi, te mu artu ne jaar-jaari yooyu dinañu dellusi ci fan yu mujj yi. Lu leer la.

«Seytaane di dëggadi bëgg ngir mu man a jàpp àddina jaam. Ay pexeem la ngir mu gaawloo nit ñi ba nangu njàngale yu jubul. Mu ngi bopp bu baax ci tasare diine yu dul dëgg yépp, te du taxaw ci dara ngir dëgërél njàngale yu wone. Ci yaramu fitna bu sàngu ci seen bëgg-bopp gu diine, nit ñi, ñi ruuhu Seytaane di jiite, sos nañu mbindu metit yu gëna bon ngir seen moroomi nit, te yóbbu nañu ci seen kow coono yu gëna tiis. Seytaane ak ay ndawam am nañu ba tey benn ruux boobu; te jaar-jaari jamono yu weesu dina dellusi ci sunu jamono.»

“Am na ñu xel ak seen coobare ngir def lu bon; ci biir seen xol yu nëbb yi dañu dogal ba noppi yan tooñ yu ñuy def. Nit ñii dafa leer ne dañuy nax seen bopp. Dañu bàyyi yoonu njub gu mag gu Yàlla, te fa mu nekk dañu taxawal seen pexe yu seen bopp, te di wërante ak pexe moomu, di wax ne ñoom ay sell lañu. Boroom bi dina leen may ñu feeñal li nekk ci seen xol, di jëfe noonu ruu maam mi leen moom. Dina leen bàyyi ñu won seen bañ yoonu moom ci ni ñuy doxale ak ñi takku ci laajam yi. Dañu leen di yëngu ak benn ruu mu ni melokaan bu dini buy doxal mbooloo mi daanuwoon ci rey Kirist; kër-gëm ak réew dinañu booloo ci benn dëggoo gu yaxute.”

“Ekkaleesiyab tey jamono dafa topp yooni Yawut ya ca jamono yu yàgg ya, ñoom ñi wacoon ndigali Yàlla ngir seen coosan yu bopp. Moom soppi na sàrt bi, fecc na kóllère gu sax ga, te léegi, ni ko nekkoon booba, réy-réylu, ñàkk gëm ak weddi ngëm moo ci jur. Dëgg-dëgg xaaalisam dëgg dees na ko wax ci wax yii jógé ci woyub Muusaa: ‘Ñoom dajal nañu seen bopp, seeni màndarga du màndargay doomam yi; ñoom xeet lañu gu jubadi ak gu weng. Ndax noonu

ngeen di fey Boroom bi, yéen nit ñu doyadi te ñàkk xel? Ndax du mooy sa Baay bi la jënd? Ndax du mooy ki la bind, te taxawalloow la?” Review and Herald, March 18, 1884.

Amna ayi wàll ci Xelum Yàlla yu bari yu bari di won fitna bu mujj bi ñuy teg ci kaw ñi Yàlla di wóolu; te “jàngoro ji tey” bi mu di jox tur fii, du kiriscaane gi ci yépp, waaye mooy mbooloo mi mu di faaral di wax ba noppi ne dañoo ko melale ak mbooloom Yawut ya. Wàll yooyu leer ci ay bindam mooy li tax mbooloom Adventiste du Besub Juróom-ñaareel bi di jéem a teg ay sàrt ci bind yi Sister White, ni gëntam ga ko xamle lu mat sëkk. Seeni jëf ci bindam, yi doon alal ju leer ju kërëm ji, te ji war a ñu tere ko ci ndigal yu njiit yi ca Battle Creek, ñi soppeeku ba nekk kurél gu sell gu Katolisim. Seeni song ci bindam itam dañoo ko melale ak song bi ñu teg ci bind yi Yeremi. Gëntu Ellen White mooy seede bu ñaareel bi ne bind yi Yeremi dañoo leen lakk.

Ci ñetteelu maas gu ñetteel gi ci Adventisme Laodicée bi, jàppandikoo ak yàqante moo doon mbir mi gëna fés. Maas gu ñetteel gi dafañu ko teewloo ak jaamu Pergame. Li tambalee ak génne téereb W. W. Prescott bi tudd The Doctrine of Christ ci atom 1919, ba ci génne Questions on Doctrine ci atom 1957, moo mel ni jamono ju soppeeku, ju ñu teewloo ak benn téere bu alfa ji tàmbalee, ba noppi ak benn téere bu omega ji. Téere bu njëkk bi dafa teewloo bañug W. W. Prescott ci Ndambalu xeeti Yuda, ngir jël xalaatu Protestan bu wattuwóon ci Kirist. Téereb Prescott bi, bu baax a tudd The Doctrine of Christ, dafa yàq sërriñu waxu yonent yi bu Millerite, ba des rekk tekkiin bu neenul ci Yeesu, bi Katolisism ak Protestan bu wattuwóon di jamoo. Téere bu mujj bi ci maas googu dafay tekki benn sellal ak benn njubte gu yàq yoonu Yàlla, njubteem ak yërmandeem. Israeel gu yàgg ga, ñu ko joxoon sas ngir nekk ñiy wottu yoonu Yàlla, te Adventisme waroon a nekk ñiy wottu du yoonu Yàlla rekk waaye itam Kàdduy yonentam. Ci atom 1919, ab téere bu bañ défense Kàddug yonent bu Yàlla moo fésal tambali maas gu ñetteel gu Adventisme Laodicée, ga nga xam ne jeex na ak ab téere bu bañ yoonu Yàlla.

“Su fekkee ngaa bàyyi xol bu dëgër, te ngaa bañ a wax sa ñàkk yaram ndax réy-réylu ak njub gu sa bopp, dees na la bàyyi nga nekk ci suuf nattu Seytaane yi. Su fekkee ne Boroom bi feeñal la say njuumte te doo tuub walla doo ko wax, sa yoon wu Yàlla dina la delloo ci suuf si ay yoon ak ay yoon. Dees na la bàyyi nga def njuumte yu mel noonu, dinga sax di ñàkk xel mu leer, te dinga wooye bàkkaar njub, ak njub bàkkaar. Mbooloom nax yi dinañu am ndam ci fan yu mujj yii dinañu la wër, te dinga soppi njiit, te doo xam ne def nga ko.” Review and Herald, December 16, 1890.

Pergame, ñetteelu mbooloom mi, jur na ca Tiyatir, mbooloom paapal bi, te mooy xetu ma ñenteel, bi góor ñaar-fukk ak juróom ñent yi sujjóo ci misaalu sañ-sañu Tiyatir.

“Ndogal li kolonis yi njëkk yi jëlwoon, ci may ñi bopp rekk ci kërëm gi ngir ñu man a vote walla jot yar ci nguug réew mi, indi na ay meññeef yu bon lool. Jëf jooju nangu nañu ko woon ni ab yoon ngir aar sellug réew mi, waaye mu jur yàqute kërëm gi. Gannaaw wax ne nit ku bëgg a am sañ-sañu vote ak yërmande ci liggéeyu nguug gi war na wone ne am na diine, ñu bare, te li leen doxal moom rekk mooy xetu politig addina, booloo nañu ak kërëm gi fekk seen xol soppiwul. Noonu kërëm yi daldi mel ni ñu fees ak nit ñi ñu soppiwul, ba noppi sax ci ñi doon ñewël xebaar bi amoon na ñu dul yore jëng yu jub, te xam xamulñu sax dooley Xel mu Sell mi di yeesalaat nit. Noonu dellu nañu seedeat ay meññeefu bon yu feeñ saa yu bare ci

jaar-jaari kèrgëm gi, dale ca fan yi Constantine ba léegi, ci jéem a yokk kèrgëm gi jaarale ko ci ndimbalug nguur gi, di woote ci kàttanug àddina ngir taxawu xebaraar baax bi Ñoom mi waxoon ne: ‘Sama nguur bokkul ci àddina sii.’ John 18:36. Booloo gi nekk ci diggante kèrgëm gi ak nguur gi, doonte sax tolluwaayam néew na lool, bu dee ni mu mel ni dafay yóbbul àddina gi gannaaw kèrgëm gi, ci dëgg-dëgg du dara ludul yóbbu kèrgëm gi gannaaw àddina gi.” The Great Controversy, 297.

“Bokkig mbooloom gëmkat yi ak nguur gi, bu dëgërul sax ci njàng mi gën a tuuti, doonte dafa mel ni muy yégal àddina wi ci wetu mbooloom gëmkat yi, ci dëgg-dëgg du dara ludul yégal mbooloom gëmkat yi ci wetu àddina wi.” Ci 18 Mee 1977, Bert B. Beach (ab njiitu ci division bi mbooloom gëmkat yi ci Tugal gu Bëj-gànnar ak Afrig gu Sowu-jant, te bokk ci mbirum diggante mbooloo diine yi) jox na medaayo bu ñu muur xalis wurus antikrist bi, Pàppa Paul VI, bi ñu doon daje ak mbooloo ci Room. Loolu dafa nekkoon cér ci ndaje mi tudd Conference of Secretaries of World Confessional Families. Xew-xew boobu, Adventist Review (11 Ut 1977) moo ko siiwal, te Religious News Service xamle ne loolu mooy yoon wu jëkk wi ab ndawlu SDA bu am ndigal daje ak ab Pontiff.

“Boroom bi yégle na récc ci kaw ñi jële dara ci Mbind mi walla yokk ci ko. Mag moomu maa ngi nekk, « MAN MIIY NEKK », mo sàkku na li war a doon sàrtu ngëm ak njàngale, te mu tēral na ne Biibël bi war na doon téereb kër gi. Mbooloom gëm gi tegu ci Kàddu Yàlla, dogoo gu dul jàppante la soreel ko ak Room. Benn yoon Protestaa yi nekkoon nañu noonu, séq ak réy mbooloom mbugal mii, waaye jege nañu ko gannaaw-gannaaw, te ba tey ñu ngi ci yoonu delloo ak Kërceenug Room. Room du soppiku muk. Ay njubteem soppiwul benn tuuti sax. Waxul ba yàqu yawute bi nekk diggante moom ak Protestaa yi; ñoom ñoo def lépp lu jëm ci kanam. Waaye lan la loolu di firndeel ci Protestaanteem jamono jii? Mooy bañ dëgg Biibël bi tax nit ñi di jëma jegeeg wéetal. Mbooloom gëm gu delloo gannaaw mooy waññi sorewaayam ak Papasi bi.”

“Xel yu mel ni melow Luther, Cranmer, Ridley, Hooper, ak junni nit ñu tedd ci dëgg, ñoo di wa Protestan yu dëgg dëgg. Ñoom taxawoon ni ay wottukat yu takku ci dëgg, di yégle ne Protestantisme mënu ànd ak Romanisme, waaye war na weesu ak njariñi Papauté ba mel ni penku ak sowu. Ñu mel ni ñii di taxawkat yu dëgg mënuñu woon a juboo ak ‘ki bàkkaar bi’ noonu la Kirist ak ay ndawam itam mënuñu ko woon. Ci jamono yu jiitu ya, ñi jub daan nañu xam ne mënuñu boole seen bopp ak Room; te doonte seen xeex ak sistemu njuumte bii dafa taxawoon ci risku alal ak bakkan, moom lañu amee fit ngir sax ci seen weesu, te góor-góorlu nañu ci xeex ngir dëgg. Dëgg Biibël dafa gën a jafe ci ñoom lu dul alal, teraanga, walla sax bakkanu ñoom ci boppam. Mënuñu woon muñ a gis dëgg di suuloo ci suufu mboolom réere ak sophisme fenkat. Jële nañu kàddug Yàlla ci seen loxo, te yékkati nañu saxalu dëgg ci kanamu askan wi, di wax ak fit li Yàlla révèle woon ci ñoom jaarale ko ci seet bu góor-góorlu ci Biibël bi. Dee nañu dee yu gëna metti ngir seen takku ci Yàlla, waaye jaarale ko ci seen deret, jëndal nañu nu sañ-sañ ak yelleef yi ñu bare ñi di wax ne ñoom ay Protestan di leen bàyyi yomb ci kàttanu lu bon. Waaye ndax danuy bàyyi yelleef yii ñu jënd ak njariñu yu jafe? Ndax danuy toroxal Yállay asamaan, te gannaaw bi mu nu goree ci yokku Room, dellu yokk sunu bopp ci jaamug kàttan gii di antikiris? Ndax danuy firndeel sunu wàññiku by signing away sunu sañ-sañ diine, sunu sañ-sañ màggal Yàlla ni ko xelu sunu bopp di jox ndigal?”

“Baati Luther, bi doon reewe ci tund ya ak xuru yi, bi yëngal Ęroop mel ni suuf yëngoo, woo na génne xeet bu mag bu ndaw ndaw ndawul ci yooni Yeesu, te dëgg bi ñuy taxawal manuñu ko noppi ak lakk, ak mbugal yu metti, ak kaso yi, ak dee; te ba léegi itam baat yi ci mbooloo bu tedd bu seede yi di nu wax ne kàttanu Room mooy ngëstu gi ñu waxoon ne dina am ci fan yu mujj yi, mooy kumpa gu ñaawteef gi Pool gisoon ne tàmbalee na liggéey ba ca jamonoom sax. Katolisismu Room di yokku gaaw gaaw. Poperi mi ngi gën a yaatu, te ñi dëddugloo dëgg bi, jublu seeni nopp ci ay léeb yu naxam. Kapel yu paap bi, ekool yu paap bi, kër yu jigéen ñi diine, ak monas yu ñiy dund ci bëgg-bopp, ñu ngi yokku; te àddina Protestaan bi mel ni dafa nelaw. Protestaan yi di sànk mandarga gu leen doon xàmme, gu leen weesloo ak àddina, te ñu ngi waññi diggante bi doon nekk seen diggante ak kàttanu Room. Dëddoo nañu dëgg dëgg bi; bëgguna woon nangu leer gi Yàlla tasaare woon ci seen yoon, te moo tax ñu ngi dugg ci lëndëm. Ñu ngi wax ak xeebtu ci xalaat bi ne fitna ak bundxata gu bon gu jamono yu weesu yi dinaat dellusi ci wetu Roomaanis ak ñi bokk ak ñoom. Xamuñu ne Kàddug Yàlla wax na bu mat ne noonu dina dellusi, te bëgguna nangu ne askanu Yàlla ci fan yu mujj yi dinañu sonn fitna, doonte Biibël bi wax ne, ‘Naga ba meroon na ci jigéen ji, dem xare ak desitu askanam, ñiy sàmm ndigali Yàlla, te yor seede Yeesu Kirist.’”

“Pooperiye mooy diineg nit ki ci boppam, te mbooloom nit ñi bëgg nañu jàngale gu leen may ñu def bàkkaar, waaye te moom indi leen ci moomeelam. Nit ñépp war nañu am benn melow diine, te diine jii, ji nit sos ak xelam, waaye di laaj ndigal bu jóge Yàlla, moo dëppook xel mu bokk ci yaram. Góor ñi di jàpp seen bopp ni ñoo am xam-xam ak njàng mu leer dañuy dellu ak réy-réylu dëggal njub gi, maanaam fukk yoon yi, te duñu jàpp ne aada ak daraja seen bopp moo leen waral seet yoonu Yàlla yi. Moo tax ñuy dugg ci yoon yu jubadi, ci pexe yu ñu tere, di sukkandiku ci seen bopp, di yaawe ci seen bopp, topp royukaayu baab, waaye du royukaayu Yeesu Kirist. War nañu am melow diine gu gën a néew laaj ngëm gu xel mu sell ak weddi bopp, te ndax xam-xamu nit gu ñu sellalul du leen yóbbu ba ñu sib Pooperi, looloo tax seen dund gu tabe moo leen di jiital ci ay dogal ak ay jàngaleem. Bëgguna dox ci yooni Boroom bi. Seen leer gu bare ba fees dafa tax ba duñu seet Yàlla ci ñaan ak toroxlu, ak xam-xam gu am solo ci Kàddug Yàlla. Ndegam sax duñu faale xam yooni Boroom bi, seen xel ubbeeku na bépp nax, te ñu ngi jekk ci nangu ak gëm fen. Bëgg nañu ñu di leen jox ay fen yu gën a ñàkk xelu, yu gën a weddi seen bopp, ni trës, te ñu jàpp ko ne mooy dëgg.”

“Liggéeyu naxar gu gën a magg bu Seytaane mooy papis; te niki ñu wonee ne jamono ju ñàkk xel bu réy neexoon Romanis, noonu itam dinañu wone ne jamono ju leer gu magg ci xel neex na itam dooleem; ndax xeli nit ñi dajalees na ci seen bopp ak seen njégu bopp, te bëgguna a denc Yàlla ci seen xam-xam. Room dafa bëgg a wax ne moom du jéngxat, te Protestaa yi topp nañu benn yoon boobu. Bëgguna a seet dëgg te jëfandikoo leer ngir dem ci leer gu gën a magg. Tàbb nañu seen bopp ci biir ñaawteefug njubadi, te mel ni dañuy nangu a naxariku ak a naxar nit ñeneen.”

«Waaye doonte sax taxawaayu kilifa yi di lu yàq yaakaar, teewul kenn war naañu a xeeb xol; ndaxte Yàlla am na nit ñu bokk ci moom, ñi denc seen takku ci dëggam, ñi di def Biibël, te Biibël rekk, muy seen sàrtu ngëm ak jàngale, ñi di yékati ràññee, te téye ca kaw banniere bi ñu bind ne, “Santaane Yàlla yi ak ngëm Yeesu.” Dinañu jàpp xibaar bu baax bu sell ni lu am solo, te def Biibël muy fondamañu seen ngëm ak seen jàngale.»

«Ngir yenn saa yu mel ni lii, bi nit ñi di sànni fu sore yoonu Boroom bu Kër gi, ñaanu Daawuda dafay jëm ci dëgg,—“Waxtu jot na ngir Yow, Boroom bi, nga jëfandikoo sa doole; ndaxte dañu yàq sa yoon.” Nungi jëm ci ab waxtu bu xasaw gu bari di daanu ci yoonu Yàlla ba mu nekk lu tollook ñépp, te nit ñi di sàmm ndigali Yàlla dinañu jaar ci nattu gu metti; waaye ndax dinañu ñàkk seen worma ci yoonu Yàlla ndax ñeneen duñu gis te xam lu mu leen teg? Na nit ñi di sàmm ndigali Yàlla, ni Daawuda, wormaal yoonu Yàlla ci ni nit ñi koy sànni fu sore te di koy teg ci kawam xeeb ak xeebal.» Signs of the Times, 19 Fewriye 1894.

Ñaari at ak antikiriis bi joxee medaay buur bu wurus ndax kilifab kërɓaggu Ajjangat yu Bés bu Juróom-Ñaareel yi ci Laodise, ci atum 1975, amoon na ab mbirum yoon ci lu jëm ci kërɓaggu Ajjangat yu Bés bu Juróom-Ñaareel yi; EEOC v. Pacific Press Publishing Association (Case No. C-74-2025 CBR in the U.S. District Court for the Northern District of California), fa Komisiyoŋu Yemaleg Ĕmb yu Yemee ngir Liggéeykat yi (Equal Employment Opportunity Commission) daanee kërɓaggu giñ-kàddu kërɓaggu gi ngir ñaari jigéen ñi doon liggéey ci foofu—Merikay Silver (ab soppekat bind yu jotoon a bàyyi ba keroog mbir mi duggee ci yoon) ak Lorna Tobler—dafa leen tuumaal ne dañoo leen di ñàkkal ci pey ak njariñ yi ndax seen jigéen-jàmm. Kërɓaggu gi daan na aar ay jëfandikoom ci genn wàll, dafa woote woon ay sàmm yu diine ak itam waxtaan ci ni nguuram ak jaar-jaaram tédde.

Ci ab wax jàppale gu ñu waat ci fanweeri 6 Fewriye 1976 (bokk ci ab mbindum difaans bu ñu joxe àttekat yi), Neal C. Wilson (mi doon saa su boobaa njiitu Division bu Amerik gu Bëj-gànnaru kàngiiis gi, te gannaaw loolu mu nekk njiitu General Conference diggante 1979–1990) waxoon na ci gis-gisu màggat yi kàngiiis gi amoon ci Roman Catholicism. Wax ji amoon na ci yoonu fexe bañ a nangu ni ñuy melale kàngiiis gi ne am na “hierarchy” bu nirook ak sistemu baab. Kàddu gi yépp te jëm ci lii mooy: “Doonte dëgg la ne amoon na ab jamono ci dundug Kàngiiisu Seventh-day Adventist bi, ba mbooloo mi daan taxawal gis-gis bu biral ci suufe Roman Catholicism, te baat bu ‘hierarchy’ daan nañu ko jëfandikoo ci anam wu xeebal ngir tudde melokaanu nguuru-kàngiiis gu baab, xalaat woowu ci wetug Kàngiiis gi nekkoonul dara ludul feeñug noonoo baab bu yaatu woon ci biir mbooloooy protestant yu sàmm seen yoonu njàngale ci tàmbaliinu xarnu bii ak ci mujjug xarnu ma jiitu, te léegi dees na ko sàkk ci mbalitu yàggaay yi, bu ñu seetee ko ci lu jëm ci Kàngiiisu Seventh-day Adventist bi.”

Lii dafay won nekk genn soppi gu sore ci tekki bu wax ju jigéen gu yëg-yëg gu mbootaay bi ci wàllu kàddu yu jëm ci jamono yi di ñëw, gi daan ràññee papas bi ni mooy “rab wi” walla antikrist bi ci Peeñ gu Xel mu Sell mi. Ñi koy bëggul ci biir ak bitiir mbootaay bi, tekki nañu ko ne day wàññi walla bàyyi taxawaay bu jëm ci Kaatolig yi, ngir ànd ak ekumenisam bu jamono jii walla lay yu ñuy defe ngir aar yoon. Wilson, ci atum 1985, ràññee na njiitu Desiwón yu wuute yi ci mbootaay bi ni “kardinàl”, bi mu waxee ne: “... amul benn ‘kardinàl’ bu jóge ci réew yépp yu Penku Féeg bi, waaye amaana ñaar ‘kardinàl’ yu jóge Afrika.”

Sërin White wax na nees na kere gu ñëw ginnaaw te yàgg ci yoonu dëgg mooy bu wàññe digganteem ak boppam ak papa bi! Jëfandikoo ak toppandoo bu ñetteelu maas gi dañu ko melale ci Ezekiel juróom-ñett, ni ñuy jooyal Tammuz, te itam ci toppandoo bu Pergamos. Maas bu njëkk bi, dale ci 1863 ba 1888, moo doon mbooloom Efes, moom di kanam gu réy gu yàqu woon

mbëggeelam bu njëkk; te mbëggeel bu njëkk bu yëngu-yëngu Millerite bi moo doon yégleb kàddug yonent gi, te saraxalekat bu njëkk bu kàddug yonent googu moo doon “juróom-ñaari waxtu yi” yu ñu bàyyi woon ci wetu 1863.

Bëm 1888 ba 1919, ñaareelu maas gi ñuy tegtale ci Smyrna ak néeg yu nëbb yi ci Esekiyel, gis nañu dee gu Xelum Kàddug Yàlla, ndaxte Sœur White dañu ko suuloon ci 1915. Fariñ yu gën a bari ci ñenti maas yi am nañu solo ngir matal seede si, waaye fàggu gu ñëw ndànk-ndànk gi war nañu ko xam bu baax ngir xam bu leer ni nit ñu dëddu Yàlla mën nañu “tere” mbind mi Ellen White, walla ni ñu mën a yékkati bés bu jëkk bu ayu-bis bi ni lu ñuy nangu. Yuda di liggéey ak “naan-kat yu Efraim” yi “nguur nit ñi” ci Yerusaleem, te ñi nguur Yerusaleem te sujjóot jant bi, Sanhedrin moo leen di tegtale.

Danuy yokk nañu ci ginnaaw ci jàngat bii ci beneen mbind mi.

«Ci biir yépp ñiy wax ne ñoom ay doomu Yàlla lañu, muñ gi ñu wone nekk na ndaw lool; baat yu metti yu baree waxees nañu; ñaari kàdduy daan ak yedd a ngi bari ci kaw ñi nekkul ci sunu ngëm. Ñu bare xool nañu ñi bokk ci yeneen mboolooy kërceen ni ñu doon ay bàkkaarkat yu réy, waaye Boroom bi du leen seet noonu. Ñiy xool noonu ci kaw membër yi ci yeneen mboolooy kërceen, war nañu toroxalu ci suufu loxo bu am doole bu Yàlla. Ñi ñuy daan, man nañu a amoon tuuti leer rekk, ak tuuti yoon ak njariñ. Su ñu amoon leer gi ñu bare ci sunuy mbooloo yi am, kon man nañu woon a jëm kanam ci anam gu gën a gaaw lool, te wone seen ngëm àddina si gën a baax. Ci ñi damayoo ci seen leer, te teewul dox ci moom, Almasi nee na: “Waaye maa ngi leen koy wax, bésub àtte ba, ñu dina muñal Tir ak Sidon gën a muñal yeen. Yow it, Kapernawum [Bés-bu-jjéx-Adventiste yi, ñi amoon leer gu réy], yaw mi yékkati ba asamaan [ci wetu njariñ yi], dinga suul ba safara: ndaxte su kéemaan yi am ci sa biir amoon nañu ci Sodom, kon dina des ba tey. Waaye maa ngi leen koy wax, bésub àtte ba, réewum Sodom dina am muñal gu gën a yomb ci sa kaw.” Ca waxtu woowu, Yeesu tontu ne: “Maa ngi la sant, Baay, Boroom asamaan ak suuf, ndax danga nëbb lii ci ñi am xam-xam ak xel [ci seen seeni gis-gis], te feeñal ko xale yi.”»

«Te léegi, ndax seen def nañu lëpp yii, wax na Boroom bi, te maa ngi wax ak yeen ci yàgg a jóg, di wax, waaye dégluwuleen; te woo naa leen, waaye tontuwuleen; moo tax dinaa def kër gii, gi ñuy woowe sama tur, gi ngeen wóolu, ak bérab bi ma joxoon yéen ak seen baay yu mag, ni ma defee Silo. Te dinaa leen sànni jële sama kanam, ni ma sànnée seen mbokk yépp, maanaam askanu Efrayim bépp.»

«Boroom bi samp na ci sunu biir ay kuréel yu am solo lool, te war nañu leen di saytu, waxuma ni ñuy saytu kuréli àddina yi, waaye ci topp ndigal Yàlla. War nañu leen di saytu ak xel mu jëm benn rekk ci ndamaram, ngir ci bépp anam ñi di sànkú ñu mën a mucc. Ci nit ñi Yàlla moom la Seede yi jóge ci Xelum Yàlla dikk, teewul sax ñu bare jéggalul yégle yi, artu yi, ak tegtal yi.»

«“Dégluleen léegi lii, yéen xeet wu ñàkk xel te amul njàngat; yi am bët te gisul, yi am nopp te déggul: ndax dungen ma ragal, wax na Boroom bi? ndax dungen yëngu ci sama kanam, man mi teg suufus gééj gi di suufu suuf ngir muy digu gééj gi, ci anam wu sax ba fàww, ba mu mënul ko jéggi? Te doonte ay mbeddam di xàccaat, teewul duñu man a daan; doonte ñuy riir,

teewul duñu ko jéggi. Waaye xeet wii am na xol wu dëngante te fippu; dañu dëngante ba dem. Te it waxuñu ci seen xol: Na nuy ragal léegi Boroom bi sunu Yàlla, mi di jox taw, muy taw wu njëkk ak taw wu mujj ci jamonoam; mooy aaralal nu ay ayu-bés yu tànn ngir ngóob mi. Seenii tooñ dëddoo nañu yëf yii, te seeni bàkkaar tere nañu yiw yi ci yéen.... Dañuy àttewul mbir mi, mbiru jirim ji amul baay, teewul ñuy am njariñ; te dëggug ñàkk doole yi, duñu ko àtte. Ndax дума leen seetaan ndax yëf yii? wax na Boroom bi; ndax sama ruu du feyu ci xeet wu mel nii?”»

“Ndax Boroom bi dinañu ko ga, ne: ‘Bul ñaanal nit ñi; bul yékkati yuuxu walla ñaan ngir ñoom, te bul ma defal ñoom ràmmu: ndaxte дума la déglu’? ‘Moo tax taw yi dañoo jàppandikoo, te amagul taw wu mujj.... Ndax doo wax ma li dale tey ne: Sama Baay, yaa di kilifag sama ndaw?’” Review and Herald, 1 Awuut 1893.